

КОНЦЕПЦІЯ РОЗВИТКУ
СПОРТИВНОЇ
ІНФРАСТРУКТУРИ
ЗАПОРІЗЬКОЇ ОБЛАСТІ У
2020-2023 РОКАХ

ЗАПОРІЖЖЯ

I. ВСТУП

Інфраструктура - це хребет спортивної екосистеми. Кілька емпіричних досліджень визначили спорт як корисну діяльність, що позитивно впливає на стан здоров'я, освіти та економіку. Організація Об'єднаних Націй з питань освіти, науки та культури (ЮНЕСКО) визначає заняття спортом та фізичне виховання основним правом будь-якої людини.

Розуміючи переваги спорту в цілому та спортивної інфраструктури зокрема, такі країни, як Китай, Австралія та США, інвестували значні кошти у розвиток відповідної інфраструктури. Наприклад, Китай в рамках своєї Національної Програми з Фітнесу почав інвестувати в спортивну інфраструктуру ще в далекому 1995 році. Австралія зосередилася на розвитку низового рівня шляхом створення спортивної інфраструктури в громадах. Спортивна організація «Спорт Австралії» повідомляє про соціальні, медичні та економічні вигоди щорічно на суму 16,2 млрд. доларів США завдяки спортивній інфраструктурі в громадах. Сполучені Штати міцно інтегрували спортивну інфраструктуру у свою освітню систему, забезпечуючи атлетів спортивними спорудами при школах, коледжах та університетах. Це допомогло вказаним країнам стати глобальними спортивними державами.

Із впровадженням реформи децентралізації та нової регіональної політики в Україні спостерігаються певні позитивні зрушення в розвитку спортивної інфраструктури в територіальних громадах, що в довгостроковій перспективі матиме благодійний вплив на стан спорту в нашій державі. Але запроваджених змін недостатньо, а такі проблеми як відсутність коштів, складнощі з відведенням земельної ділянки під будівництво нових спортивних споруд та неефективне використання існуючої інфраструктури, перешкоджають цьому покращенню. Крім того, спортивна інфраструктура повинна розглядатися як невід'ємна частина процесу містобудування, щоб передбачати адекватні ресурси для її розвитку та утримання. Вона повинна бути розроблена з урахуванням фінансових, економічних, демографічних та територіальних чинників. Це, в свою чергу, може збільшити кількість користувачів спортивних об'єктів, забезпечити наповнюваність та асигнування на їх утримання.

Також, особливо важливу роль в розвитку спортивної інфраструктури відіграє політична та фінансова підтримка Уряду, органів місцевого самоврядування та соціально відповідального бізнесу. Тому для збільшення обсягу інвестицій у спортивну інфраструктуру необхідно об'єднати зусилля всіх зазначених сторін, в тому числі через модель державно-приватного партнерства.

Дана Концепція - це крок до висвітлення важливості питання спортивної інфраструктури Запорізької області та є баченням її майбутнього розвитку. Вона представляє погляд на поточний стан та пропонує рекомендації, які можуть допомогти побудувати потужну спортивну інфраструктуру в Запорізькій області. Ми віримо, що ця публікація допоможе багатьом зацікавленим сторонам повному поглянути на виклики та можливості розвитку спортивної екосистеми та дозволить їм зробити позитивні кроки до трансформації цього сектору.

II. ЦІЛІ ТА ЗАВДАННЯ

Основна мета Концепції – проаналізувати поточний стан матеріально-спортивної бази Запорізької області та спрогнозувати на найближчі три роки її розвиток для створення і покращення умов заняттями фізичною культурою, спортом, для зміцнення здоров'я дітей та молоді;

Крім того:

проведення інвентаризації об'єктів всієї спортивної інфраструктури для визначення її реального стану, зокрема, їх доступності;

здійснення комплексного аналізу розвитку окремих видів спорту в регіонах для створення спортивної інфраструктури, що відповідає національним та міжнародним стандартам;

інтеграція національних спортивних федерацій у процес планування та створення об'єктів спорту;

формування інфраструктури сучасних і привабливих спортивних споруд за місцем проживання, у місцях масового відпочинку громадян, на базі загальної середньої та вищої освіти, що мають бути легкодоступними для різних верств населення;

удосконалення міського планування території в частині створення місць для активного відпочинку (зокрема, парків для рухової активності та спорту на свіжому повітрі) та облаштування безпечних велосипедних і пішохідних доріжок, внесення необхідних змін до відповідних будівельних норм і стандартів;

створення розгалуженої мережі сучасних мультиспортивних комплексів, у тому числі – проєктів повторного використання для будівництва комунальних спортивних комплексів, плавальних басейнів, із застосуванням сучасних технологій та національних стандартів, для задоволення потреб населення в оздоровчій руховій активності, за рахунок коштів місцевих бюджетів та інших джерел, не заборонених законодавством;

створення умов для отримання європейських грантів, залучення інвесторів, меценатів та спонсорів до будівництва, відновлення та реконструкції існуючої спортивної інфраструктури.

III. АНАЛІЗ ПОТОЧНОГО СТАНУ СПОРТИВНОЇ ІНФРАСТРУКТУРИ ЗАПОРІЗЬКОЇ ОБЛАСТІ

Урядом затверджено Програму дій, де визначені цілі та пріоритети України на наступні чотири роки, одними з яких є підвищення стандартів життя (постанова Кабінету Міністрів України від 02 квітня 2020 року № 270), а із ключових завдань – створення умов для формування фізичного і ментального здоров'я населення та підвищення іміджу України в світі, в тому числі – шляхом реалізації людського потенціалу нації. Європейський вектор розвитку країни обумовлює організаційні зміни, що відбуваються у всіх сферах українського суспільства, у тому числі – сфері фізичної культури і спорту.

Аналіз стану існуючої системи фізичної культури та спорту в Україні свідчить, що ідеологічні, науково-методичні, організаційні, нормативно-правові та фінансові умови функціонування системи не відповідають суспільним запитам і потребам держави та європейським стандартам. Нестабільний та недостатній рівень фінансування з державного та місцевого бюджетів, відсутність фіскальних стимулів, постійних та титульних спонсорів, механізму прямого державного фінансування ініціатив та спортсменів, негативно позначається на розвитку як спортивного середовища так і інших громадян. Все це призводить до зниження рухової і соціальної активності, продуктивності праці та навчання, рівня фізичного розвитку, фізичної підготовленості і здоров'я різних верств населення, а також тривалості життя.

За даними Всесвітньої організації охорони здоров'я за рівнем здоров'я українці перебувають на 93 місці із 169 країн світу. Щороку серцево-судинні захворювання в країні забирають близько 400 тисяч життів українців. Дослідження розвинутих країн доводять, що регулярні заняття фізичною активністю допомагають сприяти зменшенню захворюваності на хвороби серцевосудинної системи - до 36%, а також, в окремих випадках, зменшити негативний вплив на організм людини шкідливих звичок, підвищити стресостійкість та відволікти від асоціальної поведінки, сприяти розвитку усіх сфер нашого суспільства.

На сьогоднішній день одним із головних стратегічних завдань, яке стоїть перед Управлінням молоді, фізичної культури та спорту Запорізької облдержадміністрації й усією спортивною громадою Запорізької області, – це ефективне використання можливостей фізичної культури і спорту для вирішення представлених вище проблемних питань шляхом створення організаційно-управлінських, матеріально-технічних, соціально-педагогічних і медико-біологічних умов для розвитку відповідної галузі.

До переліку основних причин виникнення зазначеної ситуації у сфері фізичної культури і спорту поряд з іншими чинниками відносять і критичний стан спортивної інфраструктури, здатної задовольнити потреби населення у щоденній руховій активності відповідно до фізіологічних потреб, якісної підготовки спортсменів спорту вищих досягнень і відсутність товаровиробників доступного і сертифікованого спортивного обладнання та інвентарю, які мають задовольнити попит населення.

Розвиток фізичної культури та спорту не можливий без створення матеріальної бази у вигляді фізкультурно-спортивних споруд, які повинні бути спеціально обладнані і правильно експлуатуватися. Для Запорізької області це потребує значних фінансових ресурсів, які фактично для регіонів з державного бюджету виділяються не в достатньому обсязі. На місцевих рівнях здійснюються певні заходи для забезпечення населення деяких вікових груп спортивними спорудами різних категорій, але цього також недостатньо.

Спортивні споруди становлять найбільшу і найвагомішу частку матеріально-технічної бази фізичної культури і спорту. Вони виконують ряд функцій, серед яких головними є навчальна, навчально-тренувальна і змагальна, а доповнюючими – оздоровча та видовищна. Слід зазначити, що на спортивний імідж Запорізької області впливає реконструйований у 2006 році центральний стадіон м. Запоріжжя «Славутич-Арена», на якому постійно проводяться футбольні матчі різного рівня: матчі молодіжної та національної збірної команди України, матчі групового етапу Ліги Європи, календарні ігри ФК «Зоря» серед команд прем'єр-ліги та матчі МФК «Металург» серед команд другої ліги. Суттєво на спортивний імідж Запорізької області вплинув реконструйований у 2018 році палац спорту «Юність» кількістю в 3500 місць, де на постійній основі проводяться навчально-тренувальні збори збірних команд України з ігрових видів спорту, а також міжнародні зустрічі, етапи чемпіонатів України, Європи з гандболу, баскетболу, футзалу і волейболу. Палац спорту завжди збирає повний зал людей.

Але в цілому, на жаль, система розвитку спортивної інфраструктури Запорізької області засвідчує, що організаційні, нормативно-правові, кадрові та фінансові умови функціонування сфери також не відповідають потребам громадян, що займаються спортом за місцем проживання, фізкультурно-спортивній реабілітації осіб з інвалідністю, стандартам проведення рейтингових змагань, що, в цілому, не дає можливості забезпечити належне функціонування механізму саморозвитку спорту. Спортивні об'єкти розміщені без урахування вимог рівної забезпеченості населення заняттями незалежно від місця проживання й роботи, використовуються нераціонально, їх склад, типологія та якість не відповідають сучасним вимогам.

Для занять фізичною культурою і спортом в регіоні функціонує 2925 спортивних споруд, у т.ч. 34 стадіони, 13 плавальних басейнів (з них 7 – державної форми власності), 24 спортивних комплекси, 1643 спортивних майданчика, 708 спортивних залів. Зазвичай це об'єкти комунальної власності, спортивних товариств, спортивних шкіл, загальноосвітніх шкіл різних відомств та підприємств.

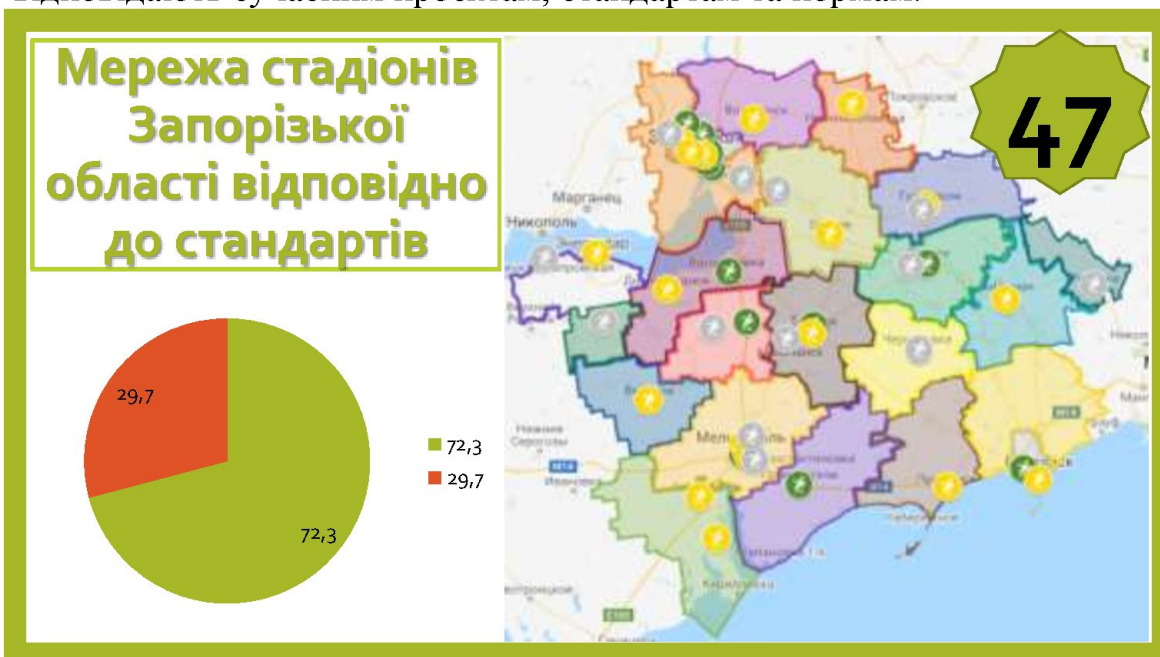
Наприкінці 2019 року Міністерством молоді та спорту України був проведений аналіз об'єктів спортивної спрямованості по територіям, в тому числі і в Запорізькій області та отриманий невтішний висновок, що більшість спортивних споруд не відповідають міжнародним стандартам проведення змагань, відсутній механізм взаємодії з національними спортивними федераціями щодо планування та створення об'єктів спорту. Заклади державної та комунальної власності використовують застарілу матеріально-технічну базу та в більшості випадків рівень сервісу з надання спортивних послуг не відповідає сучасним вимогам. Оновлення інфраструктури було розпочато лише декілька років тому, і сучасні технології дозволяють створювати розумні багатofункціональні та доступні об'єкти для занять спортом, оздоровчою руховою активністю.

Із 34 стадіонів, які функціонують у Запорізькій області: 14 – відповідають сучасним нормам та міжнародним стандартам, 20 – потребують повної реконструкції. Загальна потреба в наявності стадіонів в області відповідно до стандартів моделювання мережі закладів фізичної культури та спорту, запропонованих Міністерством молоді та спорту України – 47 стадіонів.

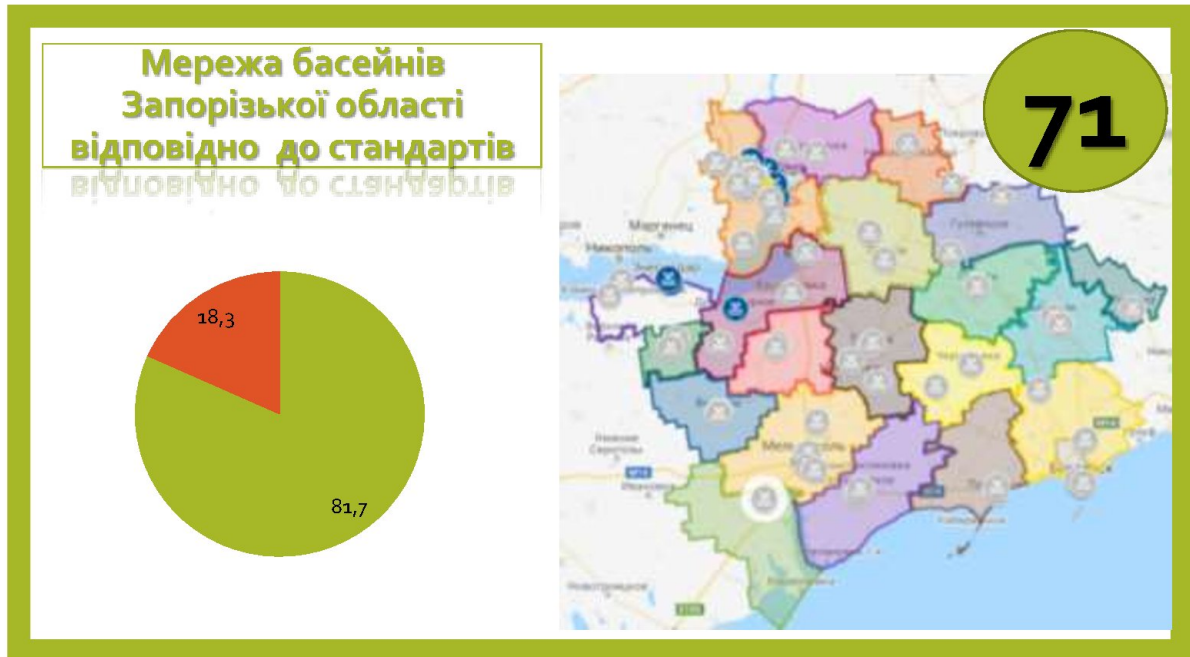
Таким чином, можемо зробити висновок, що Запорізька область має мережу стадіонів, яка відповідає лише на 72,3% від запланованої кількості спортивних споруд даної категорії і тільки 29,7% стадіонів відповідають сучасним проектам, стандартам та нормам.

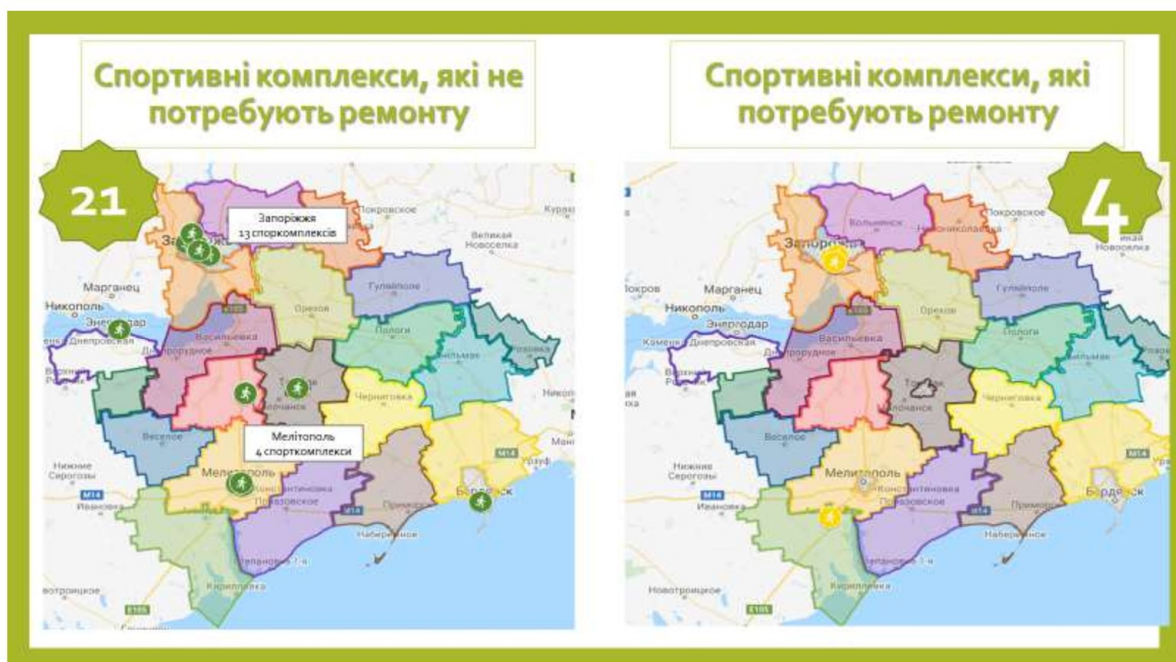
Із 13 басейнів, які функціонують в області, 12 - відповідають сучасним проектам, нормам та міжнародним стандартам, 1 – знаходиться на реконструкції.

Загальна потреба в наявності басейнів в області відповідно до стандартів моделювання мережі закладів фізичної культури та спорту, запропонованою Міністерством молоді та спорту України – 71 басейн. Мережа басейнів Запорізької області відповідає кількості спортивних споруд даної категорії лише на 18,3%.

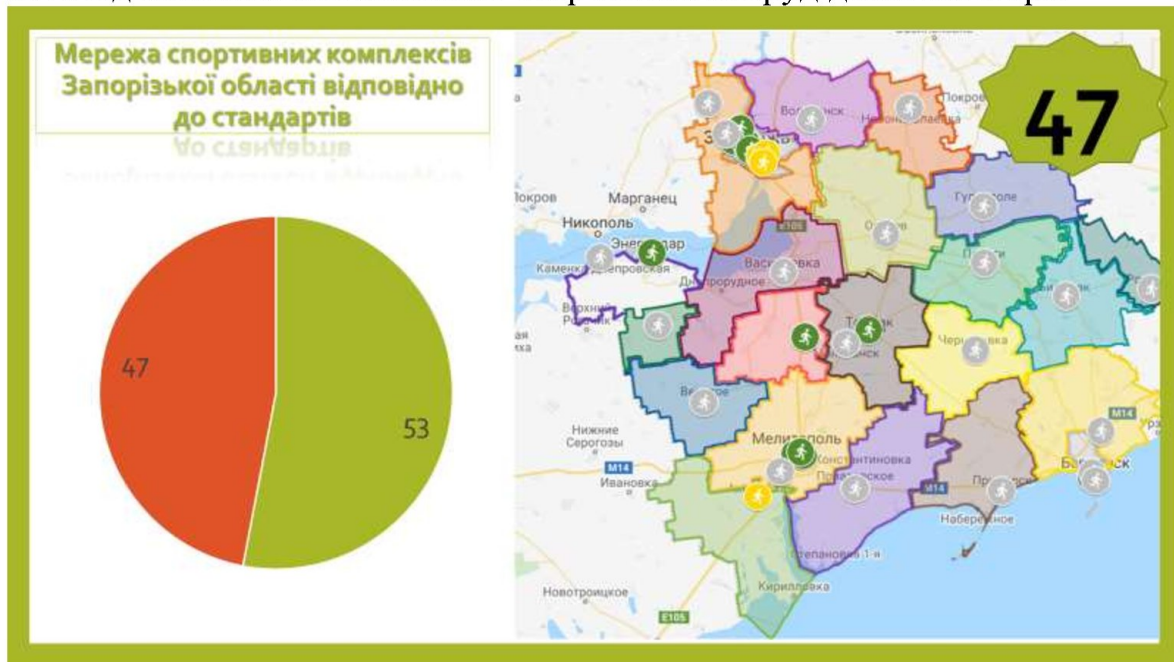

В області функціонує 25 спортивних комплексів, 21 з яких – відповідають сучасним проєктам, нормам та міжнародним стандартам, 4 – потребують повної реконструкції.

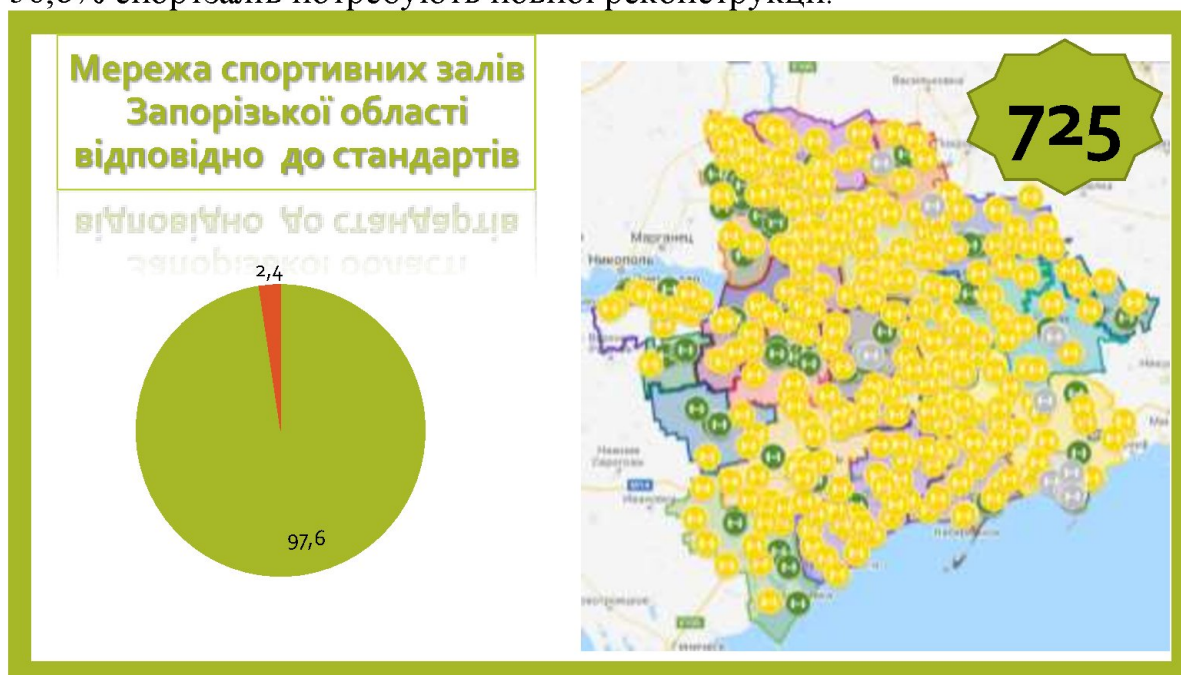
Загальна потреба в наявності спортивних комплексів в області відповідно до стандартів моделювання мережі закладів фізичної культури та спорту, запропонованою Міністерством молоді та спорту України – 47 спортивних комплекси. Таким чином, можемо зробити висновок, що Запорізька область має мережу спорткомплексів, яка відповідає лише на 53% від запланованої кількості спортивних споруд даної категорії.

В області функціонує 708 спортивних залів, 412 з яких – відповідають сучасним проектам, нормам та міжнародним стандартам, 296 – потребують повної реконструкції.

Загальна потреба в наявності спортивних комплексів в області відповідно до стандартів моделювання мережі закладів фізичної культури та спорту, запропонованою Міністерством молоді та спорту України – 725 спортзалів. Мережа спортивних залів Запорізької області відповідає кількості спортивних споруд даної категорії на 97,6%, але 56,8% спортзалів потребують повної реконструкції.

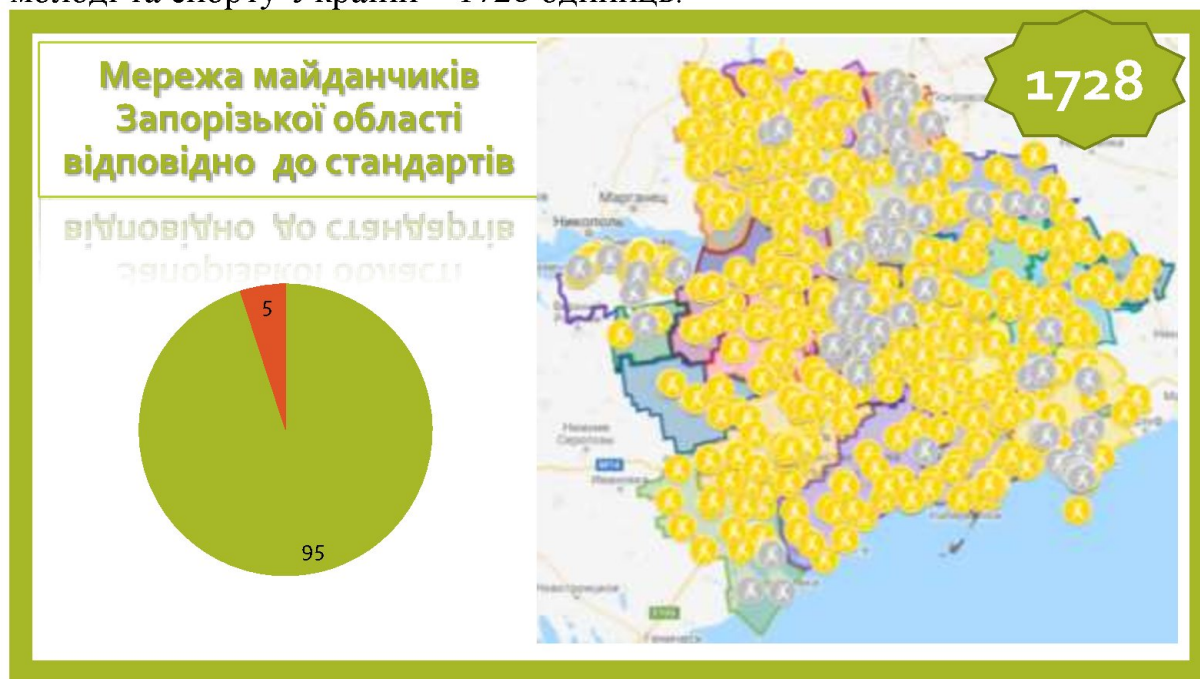

Із 1643 спортивних майданчиків, які функціонують в області, лише 46 - відповідають сучасним проектам, нормам та міжнародним стандартам.

Загальна потреба у спортивних майданчиках, а саме в мультифункціональних, міні-футбольних майданчиках зі штучним покриттям, в області відповідно до стандартів моделювання мережі закладів фізичної культури та спорту запропонованою Міністерством молоді та спорту України – 1728 одиниць.

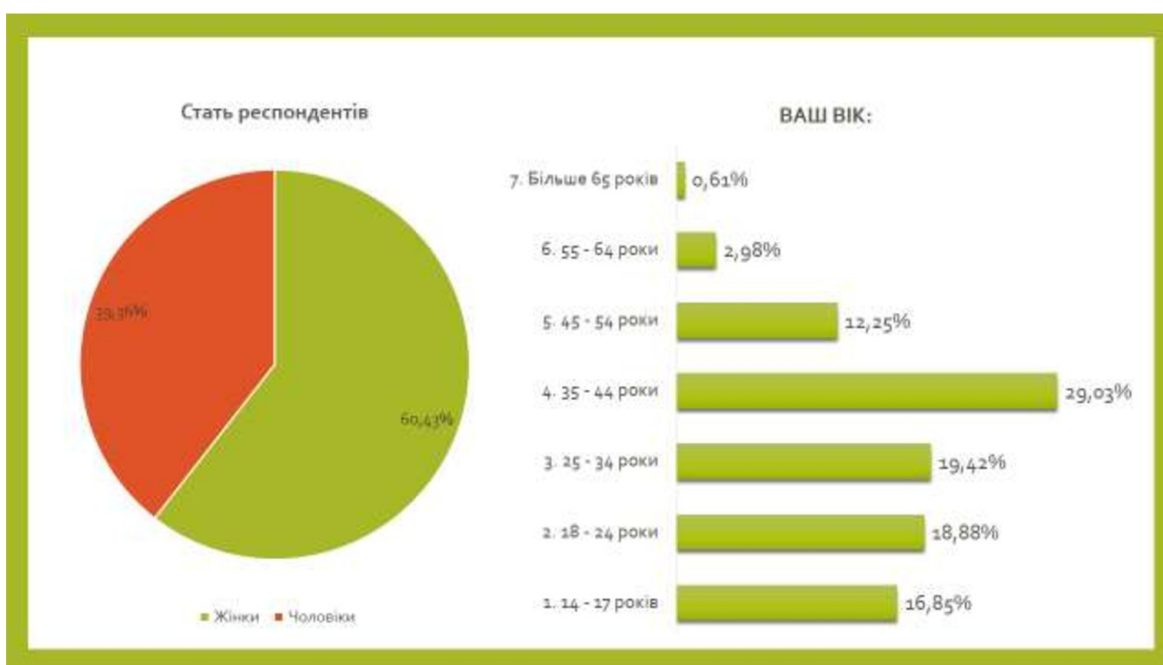

Мережа спортмайданчиків Запорізької області відповідає кількості спортивних споруд даної категорії на 95%, але 97% спортмайданчиків не відповідає сучасним проектам, стандартам та нормам.

IV. СОЦІОЛОГІЧНЕ ДОСЛІДЖЕННЯ

З метою розвитку фізичної культури та спорту, спортивної інфраструктури, для отримання реальної картини соціальної дійсності, щодо спортивної інфраструктури та системи заходів спрямованих на розвиток фізичної культури та спорту в Запорізькому краї, Управлінням молоді, фізичної культури та спорту ЗОДА з 23.11.2020 року по 02.11.2020 було проведено анкетне опитування з використанням дистанційних технологій Google Forms. Науковий супровід здійснювали Центр соціологічних досліджень і Центр ІТ-технологій та комп'ютерного дизайну Мелітопольського державного педагогічного університету імені Богдана Хмельницького.

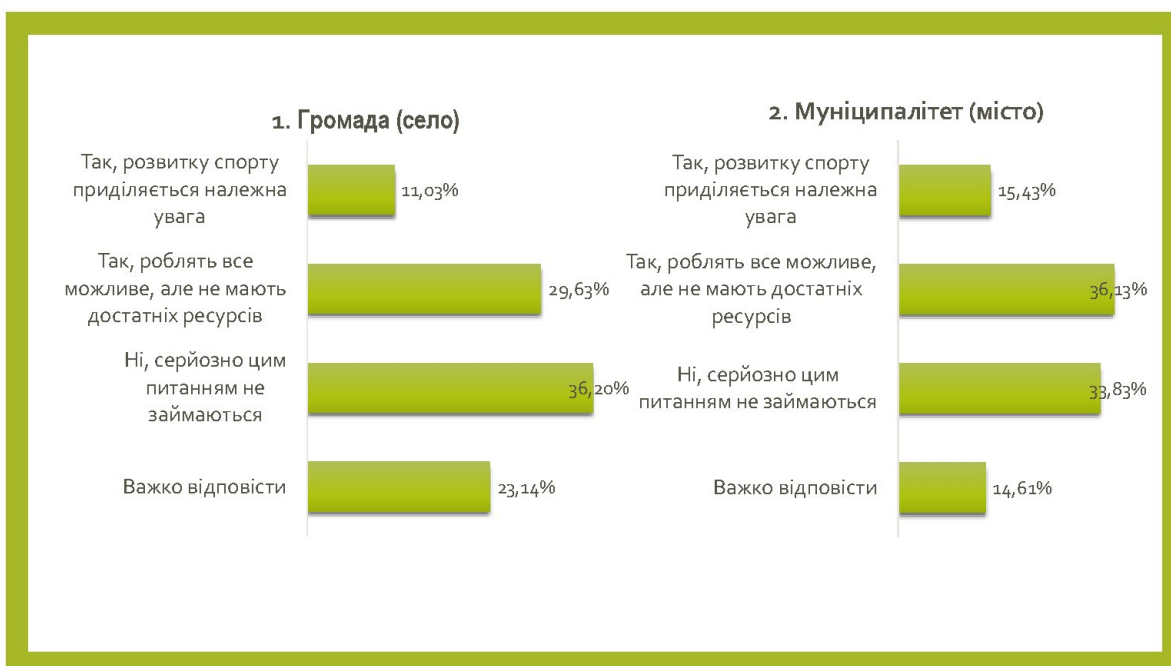
Вибірка дослідження. У дослідженні взяли участь 1649 респондентів. Вибірка квотна (за гендером, віком та освітою), гніздова (за типом населеного пункту).

Одним із пріоритетних напрямків діяльності ЗОДА є розвиток фізичної культури та спорту, тому нашим респондентам було запропоновано відповісти на питання «Чи приділяє належну увагу керівництво Вашого муніципалітету/громади розвитку фізичної культури та спорту?».

Відповіді розподілилися наступним чином:

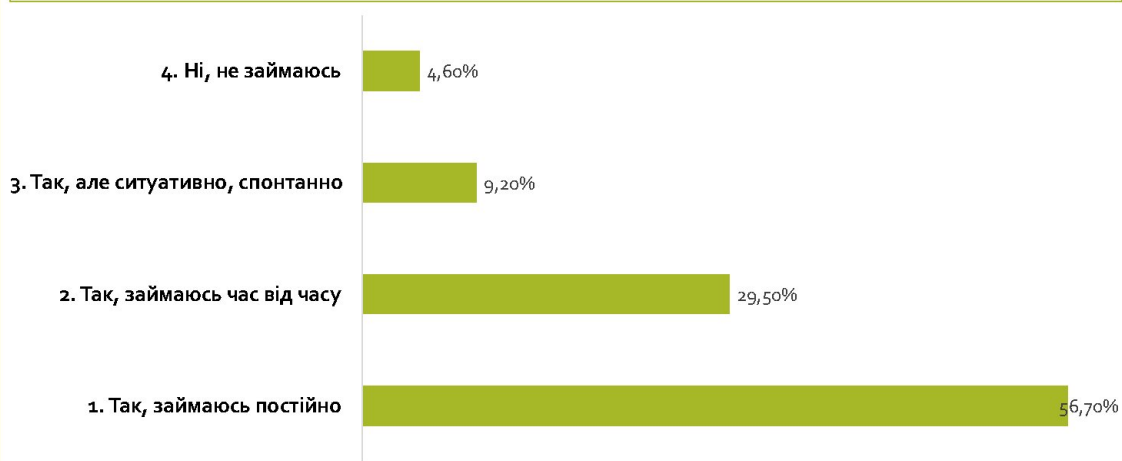

Так, лише 11,03% респондентів, мешканців сіл та 15,4% респондентів мешканців міст вказали на те, що їх керівництво «приділяє належну увагу розвитку фізичної культури та спорту», а 29,6% респондентів, мешканців сіл та 36,1% респондентів мешканців міст, вважають, що «керівництво робить все можливе для їх розвитку, але у них не вистачає ресурсів».

Водночас 36,2% мешканців сіл, 33,8% міських респондентів вважають, що їх керівництво «серйозно цим питанням не займається». Тому, учасники опитування пропонують керівництву своїх населених пунктів звернути увагу на створення чи реконструкцію об'єктів спортивної інфраструктури.

В ході обробки соціологічної інформації було виявлено, що в опитуванні взяли участь переважно респонденти, які займаються фізичною культурою та спортом: 56,70% особисто займаються фізичною культурою або спортом, 29,50% займаються час від часу, 9,20% - так, але ситуативно, спонтанно і 4,60% фізичною культурою та спортом не займаються взагалі.

Особисто фізичною культурою або спортом займаються:

Найбільшою популярністю у наших респондентів користуються такі види спорту як: тренажерна зала (заняття для себе) – 26,9%, фітнес – 18,6%, східні єдиноборства – 15,1%, легка атлетика – 14%. До першої десятки також увійшли танці, волейбол, футбол, йога, бокс, плавання, але які набрали менше 10%.

- Тренажерна зала(заняття для себе)- 26,9 %
- Фітнес - 18,6 %
- Східні єдиноборства - 15,1 %
- Легка атлетика - 14 %
- Танці - 8,1 %
- Волейбол - 8,1 %
- Футбол - 8 %
- Йога - 7,8 %
- Бокс - 6 %
- Плавання - 5,7 %

У роботі спортивних майданчиків, залів, клубів наші респонденти вважають найголовніше «Наявність якісних тренерів та фахівців» і тому за цей варіант відповіді віддали найбільше голосів - 48,9%, на другому місці «Технічне оснащення спортивного об'єкту» – 47,2%, на третій сходинці - варіант відповіді «Близькість до місця проживання» – 39,7%, наступне «Зручний розклад роботи спортивного закладу» - 29,1% і тільки на п'ятому місці знаходиться відповідь «Ціна послуг» - 28,8%. Відтак, існує потреба у підвищенні професійної кваліфікації тренерів, реабілітологів, викладачів, організаторів у тому числі із залученням провідних спортивних фахівців та спортсменів.

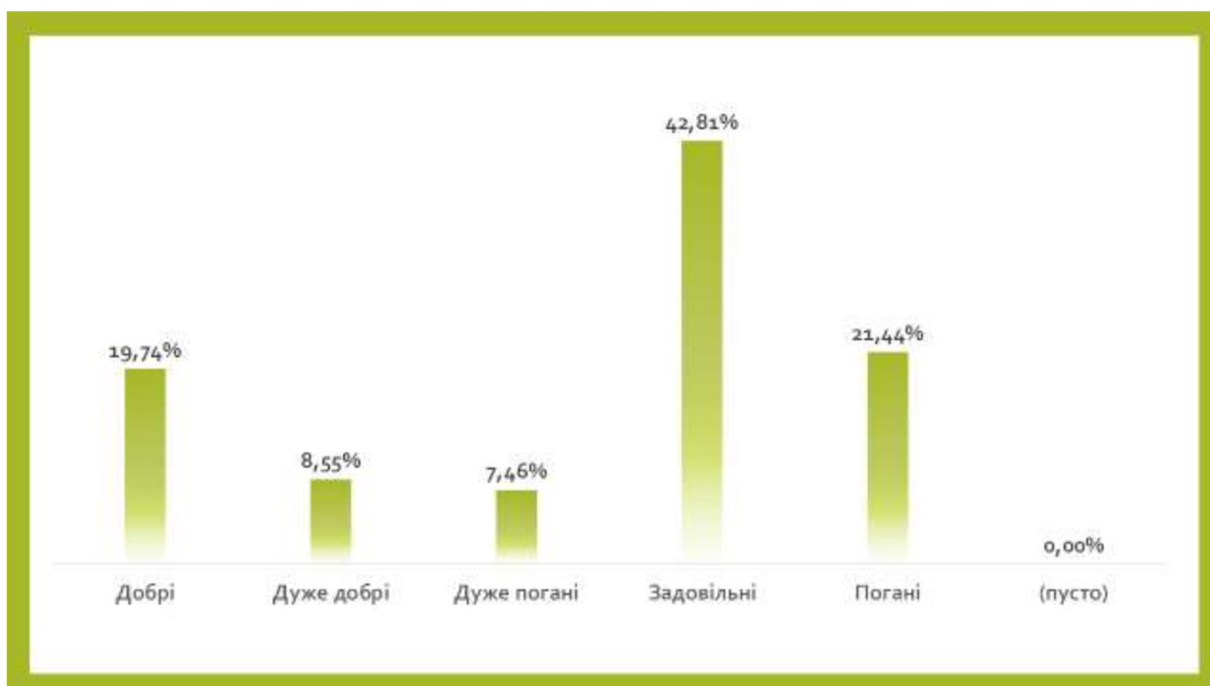
- Якісні тренери, фахівці – 48,9%
- Технічне оснащення - 47,2%
- Близькість до місця проживання - 39,7%
- Зручний розклад роботи - 29,1%
- Ціна послуг - 28,8%
- Команда(Друзі, знайомі) - 18,1%
- Наявність додаткових умов - 17,2%

Респондентам було запропоновано оцінити умови для проведення спортивного дозвілля у своєму населеному пункті. Опрацювавши відповіді ми отримали наступні результати: в цілому хорошими умовами визнали 24,2% респондентів, задовільними – 48,3%, не визначилися – 6,9%.

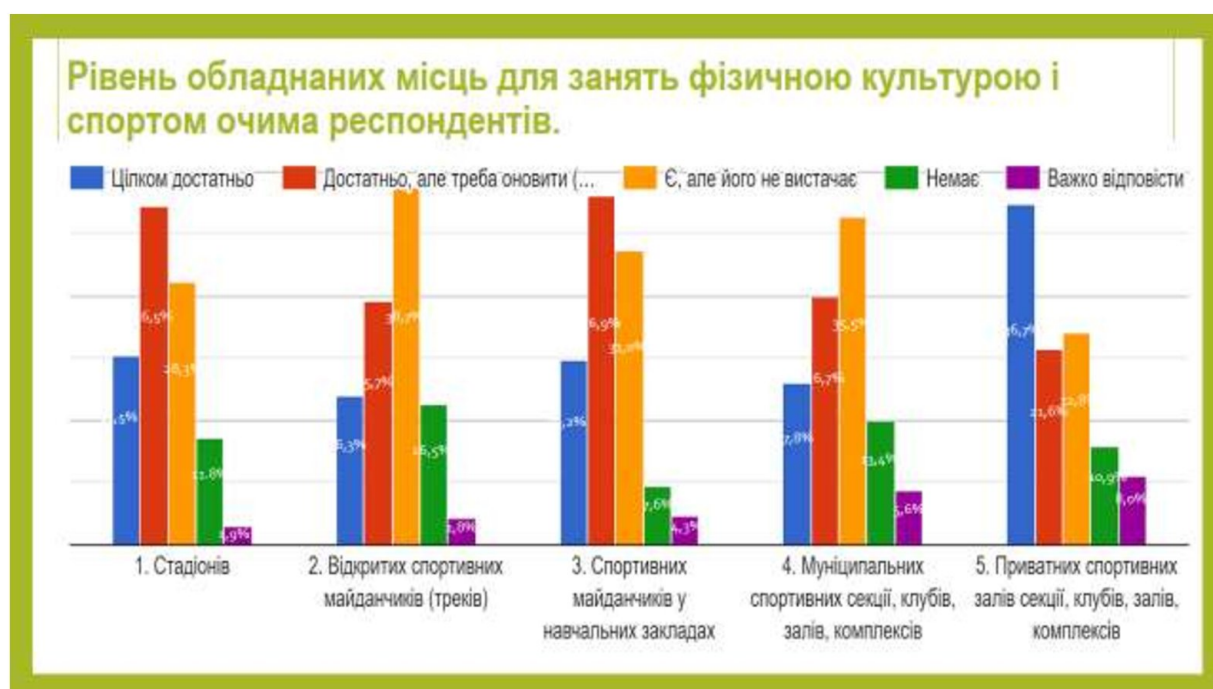

За 5-ти бальною шкалою респондентам було запропоновано оцінити існуючі умови для занять фізичною культурою і спортом, а саме для індивідуальних видів спорту, групових (ігрових), сучасних – екстремальних, для людей похилого віку та людей з інвалідністю. Ми отримали наступний результат: більшість респондентів віддали свій голос за задовільні умови – 42,81%, поганими вважають 21,44% і 19,74% – добрими.

Рівень обладнаних місць для занять фізичною культурою та спортом очима респондентів наступний: для стадіонів найбільше респондентів обрали варіант відповіді «Достатньо, але треба оновити» - 36,5%, для відкритих спортивних майданчиків «Є, але його не вистачає» - 38,7%, для спортивних майданчиків у закладах освіти «Достатньо, але треба оновити» - 36,9%, для муніципальних спортивних секцій, клубів, залів та комплексів також «Достатньо, але треба оновити» - 35,5% і лише для приватних спортивних залів, секцій, клубів, комплексів рівень обладнаних місць більшість респондентів оцінили як «Цілком достатньо» - 36,7%.

На питання «Яких спортивних об'єктів не вистачає у Вашому населеному пункті» респонденти відповіли наступним чином:

- 1. Спортивні майданчики – 44%
- 2. Басейни - 42,1%
- 3. Відкриті майданчики для ігрових видів спорту - 39,5%
- 4. Велодоріжки - 30.2%
- 5. Льодові катки - 30.1%
- 6. Зали для занять єдиноборствами - 21,3%
- 7. Тренажерні зали - 17%
- 8. Тенісні корти - 13,4%
- 9. Треки для екстремальних видів спорту - 13,1%
- 10 Скалодроми - 7,5%

Найбільш популярними видами спорту, які слід розвивати, на думку респондентів, стали:

- Плавання - 46,2%
- Футбол - 39,9%
- Східні єдиноборства - 39%
- Легка атлетика - 38,7%
- Волейбол - 35,4%
- Гімнастика - 35,1%
- Танці - 34,1%
- Баскетбол - 33,2%

В кінці анкети респондентам було запропоновано відповісти на відкрите питання «Якби Ви займали посаду, яка має вплив на розвиток фізичної культури та спорту у вашій громаді, то щоб ви запропонували зробити для розвитку цієї сфери?» Ми отримали наступні варіанти відповідей:

- Заняття у секціях повинно бути доступно усім верствам населення;
- Басейн та велодоріжки;
- Зробити спортивні містечка для підлітків та дітей;
- Оновлення відкритих спортивних майданчиків для масового заняття спортом, будівництво нового стадіону;
- Залучення кваліфікованих тренерських кадрів. Збільшення спортивних баз (спортивних залів, спортивних шкіл);
- Потрібний сучасний легкоатлетичний стадіон;
- Розвиток мережі безоплатних спортивних секцій для населення різного віку;
- Збереження та розвиток мережі дитячо-юнацьких спортивних шкіл;
- Розвиток дитячого спорту.

В цілому результати соціологічного дослідження свідчать про те, що в Запорізькій області відбувається інтенсивний розвиток масового та професійного спорту і фізичної культури, на що вказали 95,4% респондентів, які займаються фізичною культурою або спортом ситуативно чи на постійній основі. Водночас забезпеченість об'єктами спортивної інфраструктури, на думку респондентів, не повною мірою задовольняє їхні потреби, через нестачу спортивних споруд за місцем проживання, їх критичний стан або взагалі відсутність та невідповідність європейським стандартам. Так, 29,6% респондентів мешканців сіл та 36,1% респондентів мешканців міст, вважають, що їх керівництво «робить все можливе для розвитку спортивної інфраструктури, але не у них не вистачає ресурсів».

Нестача або відсутність спортивних споруд за місцем проживання, сучасної і привабливої інфраструктури у місцях масового відпочинку громадян, зокрема облаштування безпечних велосипедних і пішохідних доріжок, спортивних майданчиків для індивідуальних занять, відкритих майданчиків для групових (ігрових) видів спорту, свідчить про недофінансуванні цього напрямку.

Результати соціологічного опитування свідчать про те, що Управлінню молоді, фізичної культури та спорту ЗОДА слід спрямувати свою увагу на розробку Дорожньої карти і на її основі Комплексної програми з розвитку спортивної інфраструктури Запорізької області, враховуючи соціальні запити населення, об'єднань зусиль ЗОДА з зацікавленими представниками соціально-відповідального бізнесу та громадськими організаціями; запровадження доступних, якісних та різноманітних форм спортивних, реабілітаційних та оздоровчих послуг для різних груп населення відповідно до європейських стандартів; формування широкої мережі сучасних спортивних споруд для масового спорту та спорту вищих досягнень в селі, місті та області; формування необхідної сучасної спортивної інфраструктури з сучасним інвентарем та обладнанням за місцем проживання та навчання; створення додаткової кількості робочих місць у сфері фізичної культури і спорту, підвищення престижності професії спортивного викладача, тренера, організатора, реабілітолога; популяризація здорового способу життя.

З повним результатом Соціологічного дослідження «Розвиток фізичної культури та спорту, спортивної інфраструктури та системи заходів, підвищення культури здорового способу життя у Вашому населеному пункті і регіоні в цілому» можна ознайомитися за посиланням:

<https://www.zoda.gov.ua/article/1221/potochni-ta-zaplanovani-zahodi.html>

V. ПРОГНОЗ РОЗВИТКУ СПОРТИВНОЇ ІНФРАСТРУКТУРИ ЗАПОРІЗЬКОЇ ОБЛАСТІ

Розвиток спортивної інфраструктури Запорізької області має значний економічний та соціальний аспект, а також дасть можливість, зокрема:

додатково залучити до занять фізичною культурою та спортом більше 800 дітей та молоді щороку; створити сучасні спортивні об'єкти: стадіони, басейни, спортивні комплекси, футбольні та мультифункціональні майданчики зі штучним покриттям (у т.ч. з доступом до тренувань людей з обмеженими можливостями);

забезпечити якісну підготовку спортсменів, команд з ігрових видів спорту та досягнення ними високих спортивних результатів; підвищити спортивний імідж регіону на Всеукраїнській та міжнародній спортивній арені;

покращити фізичний та емоційний стан населення області;

залучити додаткові кошти в економіку області (проживання, харчування, проїзд, культурний відпочинок спортсменів-учасників змагань, орендна плата за користування спортивною базою тощо);

здійснити економію бюджетних коштів на оплату енергоносіїв внаслідок комплексної термомодернізації.

Відповідно до пункту 4 «Сприяння створенню спортивної інфраструктури для занять фізичною культурою і спортом» **«Плану заходів на 2021-2023 роки з реалізації Стратегії регіонального розвитку Запорізької області на період до 2027 року»**, завдання за напрямом «Формування здорової нації та створення належних умов для розвитку системи закладів фізичної культури і спорту, в тому числі для осіб з інвалідністю планується виділення коштів з державного, обласного та місцевих бюджетів в сумі 781,193 тис. грн. в період 2021-2023 роки. За три роки заплановано будівництво та реконструкцію 48 міні-футбольних або мультифункціональних майданчиків, 15 стадіонів та 3 басейни (таблиця 1)

Таблиця 1

№	Райони Запорізької області	Стадіони	Мультифункціональні майданчики або майданчики зі штучним покриттям	Басейни
1	Запорізький район	5	12	1 м. Запоріжжя
2	Василівський район	2	8	1 м. Василівка
3	Мелітопольський район	3	9	
4	Бердянський район	3	11	
5	Пологівський район	2	8	1 м. Пологи

Реалізація Плану заходів у 2021- 2023 роках передбачає, зокрема:

1) будівництво та реконструкцію басейнів:

2021 рік - завершення реконструкції басейну КЗ «Запорізька обласна школа вищої спортивної майстерності» Запорізької обласної ради;

2021-2023 роки - будівництво 50-метрового басейну у м. Запоріжжя та 25 метрових у м. Василівка та м. Пологи;

2) реконструкцію 15 стадіонів:

2021 рік – м. Оріхів, м. Приморськ, смт. Новомиколаївка, смт. Більмак;

2022-2023 и – реконструкцію 10 стадіонів Запорізької області;

3) будівництво та реконструкцію 48 спортивних майданчиків у 5 районах області (Запорізькому, Пологівському, Василівському, Мелітопольському, Бердянському).

В прогноз розвитку спортивної інфраструктури Запорізької області на 2021- 2023 роки ми включили вирішення наступних питань:

1) питання повернення до комунальної власності міста чи області одного із чотирьох існуючих легкоатлетичних стадіонів, або виділення земельної ділянки, для будівництва такого спортивного об'єкту. Нажаль, на сьогодні існує проблема відсутності в обласному центрі стадіону для занять легкою атлетикою. Запорізька область завжди займала передові позиції в зазначеному виді спорту, пишається великою кількістю переможців та призерів Олімпійських ігор, чемпіонів світу та Європи;

2) питання передачі Веслувального каналу, який знаходиться в м. Запоріжжя і прилеглої до нього території на баланс об'єктів спільної власності територіальних громад сіл, селищ, міст Запорізької області та розроблення плану його реконструкції.

Веслувальний канал є унікальним об'єктом фізкультурно-спортивного призначення. Його характеристики дозволяють проводити змагання Всеукраїнського та міжнародного рівня з таких олімпійських дисциплін, як веслування академічне, веслування на байдарках і каное, а також не олімпійських видів спорту, що активно розвиваються, як веслування на човнах «Дракон» та аквабайк. Канал є транспортно доступним для глядачів (відстань від зупинки громадського транспорту до фінішної зони - 500 метрів). Довжина каналу становить 2200 метрів, що є

міжнародним стандартом для акваторій, які використовуються для проведення змагань з академічного веслування (олімпійська дистанція 2000 м). Також канал пристосований для проведення змагань з веслування на байдарках та каное (олімпійські дистанції 200, 500 та 1000 м). Течія у каналі відсутня. Веслувальний канал складається з основного та обвідного каналів (довжина останнього - 1800 метрів), що також відповідає міжнародним стандартам. Обвідний канал використовується під час проведення змагань як зона для розминки. Веслувальний канал м. Запоріжжя має вдале розташування за розою вітрів, що було визнано після його будівництва, і дозволило проводити на ньому Всесоюзні та Всеукраїнські змагання. На сьогодні загальний стан каналу є незадовільним і він є непридатний не лише для проведення змагань, а й для організації безпечного і ефективного тренувального процесу.

VI. ВИСНОВОК

Зміцнення матеріально-технічної бази спорту і будівництво нових спортивних об'єктів – необхідна умова формування здорової нації та якісної підготовки спортсменів і досягнення ними високих результатів на Всеукраїнських та міжнародних змаганнях. Особлива роль у зміцненні здоров'я громадян та підвищенні високої майстерності запорізьких спортсменів належить сучасним спортивним спорудам. Сьогодні будівництво спортивних об'єктів набуває все більшого значення. Але в Запорізькій області ще не сформовано необхідну сучасну спортивну інфраструктуру за місцем навчання, проживання, роботи та відпочинку. Тому, без всякого сумніву, будівництво, відродження, реконструкція спортивно-оздоровчих об'єктів – одне із найважливіших суспільних завдань, яке може суттєво підняти рівень фізичної культури та спорту, сприяти формуванню здорового способу життя, покращити комфортабельність та архітектурну привабливість того чи іншого мікрорайону, міста або ОТГ.

Не дивлячись на те, що будівництво та реконструкція будівель і споруджень спортивно-оздоровчого напрямлення є одним із найбільш матеріально та трудомістких видів виробництва у розвитку матеріально-технічної бази спорту, іншого шляху у вирішенні цієї проблеми не існує. Інтерес молоді до занять фізичною культурою і спортом формується перш за все хорошим станом спортивних споруд, їх сучасним оздобленням, відкриттям нових спортивних будівель, створенням і придбанням сучасного інвентаря та обладнання. Не викликає сумніву, що без залучення до масового заняття фізичною культурою та спортом дітей, підлітків, молоді, у нас не буде спортивних результатів і спортсменів спорту вищих досягнень; також стає неможливою ефективна модернізація країни та суспільства.

Виходячи з вищевикладеного, необхідно передбачити належне фінансування та забезпечити активну інвестиційну діяльність для створення сучасної, якісної та доступної спортивної інфраструктури для надання якісних фізкультурно-спортивних послуг населенню, проведення навчально-тренувальних зборів та міжнародних змагань на території Запорізької області, збільшити кількість спортивних споруд у регіоні та створити додаткові умови для спортивного іміджу Запорізької області.